

Xabar

33
(934)-son

13-avgust

www.xabar.uz
info@xabar.uz
xabar@uzpak.uz

2010

O'ZBEKISTON ALOQA VA AXBOROTLASHTIRISH AGENTLIGI NASHRI 1992-yil martdan chiqa boshlagan

МИЛЛИЙ UZ ДОМЕНИ ИНТЕРНЕТ ФЕСТИВАЛИ

Миллий UZ домени-2010 интернет фестивалига старт берилди.

Фестивал мамлакатимизда 2001 йилдан бошлаб ўтказиб келинади. Ҳозирги кунгача интернет-фестивал икки йилда бир мартаба ўтказиларди, жорий йилдан бошлаб эса ҳар йили ташкил этиладиган бўлди.

Ўзбекистонда бугунги кунда интернетдан фойдаланувчилар сони 3 миллионга яқинлашиб қолди. 2010 йил 5 август ҳолати бўйича фаол доменлар сони иккинчи даражали UZ ҳудудининг ўзида 10500дан ортиқни ташкил этади. UZ доменига тааллуқли учинчи даражали яна бир неча минглаб доменлар ҳам мавжуд. Фақатгина жорий йил бошидан UZ ҳудудида мингдан ортиқ иккинчи даража доменлар рўйхатдан ўтказилди.

Бу йил фестивал 5 августдан 20 сентябргача ўтказилади. Фестивал якунлари бўйича тадбир InfoCOM-2010 ахборот технологиялари ҳафталигининг биринчи кунда ўтказилиши режалаштирилган.

Танловда фестивал ўтказилиши даврида амал қилувчи ва UZ доменида рўйхатга олинган сайтлар иштирок этиши мумкин.

3-бет

Ўтиш турнири кубоги - почтачиларда!

Тошкент шаҳри жамоалари ўртасида ўтказилган "Ўтиш турнири"да чиройли ўйин кўрсатган "Ўзбекистон почтаси" ОАЖнинг "Почтамт" жамоаси финал ўйинида "МТС-Ўзбекистон" футболчиларини мағлуб этиб, кубок соҳибига айланишди.

Алоқа ва ахборотлаштириш тизими корхона ва ташкилотлари ўртасидаги футбол бўйича ўтказиладиган ҳар қандай турнир қизиқарли тус олади. Бунинг асосий сабабларидан бири мусобақаларда давомийлик бор. Кубок ўйинларининг ҳар йили мунтазам равишда ўтказилиши жамоаларнинг йилдан-йилга тайёргарликини кучайтириб боришига туртки беради. "Почтамт" вакилларининг ҳаракатида шундай ўсин яққол кўзга ташланди.

15-бет

Алоқа оламида:

Сўнгги янгилик!

Toshiba компанияси янги технология ишлаб чиқди, у қаттиқ дисклардаги махфий маълумотларни химоялаш тизимини янада кучайтиради. Wipe деб номланган бу технология ёрдамида компютер ўчганда ёки диск компютердан олинганда дискдаги маълумотларни автоматик равишда ўчириб юбориш мумкин.

Мазкур янгилик махфий маълумотлар билан ишловчи компютерларда жуда қўл келади. Шунингдек, ижарага олиб ишлатилган компютерларни бошланғич ҳолатга келтиришда, қолаверса, йиллар давомида маълумотларни "эслаб қолувчи" принтер ва ксерокслар хотирасини тозалашда қўл келади.

Ушбу сонда:

- Ягона ойна маркази тажрибасини ўрганишга бағишланган республика амалий семинари ўтказилди **2**
- Аноним мурожаатлар кимга керак? **5**
- Начал работу экспертный совет **6**
- .CO феномени **11**
- Тилла узук сабоғи **16**

Теледастурлар, спорт, кроссвордлар

ИНТЕРНЕТ ХАМКОРИМИЗ

UzNet
Internet Service Provider

сифат рамзидир

Jumadan
Jumagacha

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримов 8 август куни Оқсаройда Япония ташқи ишлар вазири Кацуя Окадани қабул қилди. Суҳбат чоғида икки томонлама ҳамкорликни ривожлантириш истиқболларига доир ва томонларни қизиқтирган бошқа масалалар юзасидан фикр алмашилди.

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенатининг Мудофаа ва хавфсизлик масалалари қўмитаси билан халқ депутатлари Қашқадарё вилояти Кенгашининг қўшма мажлисида "Йўл ҳаракати хавфсизлиги тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси Қонунининг Қашқадарё вилоятида ижро этилишини ўрганиш натижалари муҳокама қилинди.

"Марказий Осиё + Япония" мулоқоти доирасида Тошкентда ташқи ишлар вазири раисининг учинчи кенгаши бўлиб ўтди. Учрашувда ташқи ишлар вазири раисининг 2006 йил Токиода бўлиб ўтган иккинчи кенгашида қабул қилинган "Ҳаракат дастури" ижроси сарҳисоб қилинди. Томонлар Марказий Осиёда тинчлик ва барқарорликни мустаҳкамлаш ва иқтисодий тараққиётни таъминлаш масалаларини муҳокама қилдилар.

2010 йил 10 августда Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенати Кенгашининг мажлиси бўлиб ўтди. Кенгаш Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенатининг учинчи ялпи мажлисини шу йил 28 августда Тошкент шаҳрида чақириб тўғрисида қарор қабул қилди.

Самарқанд шаҳридаги Ёшлар марказида Адлия вазирлиги ташаббуси билан жамиятда ҳуқуқий маданиятни янада юксалтириш масалаларига бағишланган матбуот анжумани бўлиб ўтди.

Ўзбекистон Республикаси Давлат солиқ қўмитасининг кенгайтирилган ҳайъат йиғилиши ўтказилди. Йиғилишда асосий эътибор Президентимизнинг жорий йил 28 июлдаги "Таълим муассасаларининг битирувчиларини тадбиркорлик фаолиятига жалб этиш борасидаги қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги фармонида белгиланган масалаларга қаратилди.

Ўзбекистон Бадий академияси Марказий кўргазмалар залида очилган "Хур ўлка ранглари" деб номланган бадий кўргазмада қорақалпоғистонлик рассомларнинг ижод намуналари намойиш этилди. Бадий академиянинг Қорақалпоғистон бўлими, Қорақалпоғистон Республикаси Маданият ва спорт ишлари вазирлиги ҳамда Бадий кўргазмалар дирекцияси ҳамкорлигида ташкил этилган мазкур кўргазма Ватанимиз мустақиллигининг 19 йиллигига бағишланди.

ЯГОНА ОЙНА МАРКАЗИ тажрибасини ўрганишга

бағишланган республика амалий семинари ўтказилди

Тошкент шаҳрининг Сергели туманида аҳолига давлат хизматларини тақдим этиш бўйича Ягона ойна маркази (ЯОМ)ни ташкил этиш тажрибасини ўрганишга бағишланган республика амалий семинари бўлиб ўтди. Ягона ойна маркази замонавий ахборот технологиялари воситасида аҳолига асосий давлат хизматларини фойдаланишга осон, адолатли, ошқора ва самарали тарзда тақдим этиш имконини беради.

Семинарда Тошкент шаҳар ҳокимлиги, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ҳокимликлари, Ўзбекистон алоқа ва ахборотлаштириш агентлиги, Савдо-саноат палатаси, БМТ Тараққиёт Дастури вакиллари ҳамда Савдо-саноат палатаси вилоят бўлинулари раҳбарларидан иборат қарийб 70 нафар мутахассис қатнашди.

БМТ Тараққиёт Дастурининг Ўзбекистондаги доимий вакили ўринбосари Нато Алхазивилининг сўзларига қараганда, БМТ Тараққиёт Дастури Ўзбекистонда турли лойиҳаларни, жумладан, АКТни ривожлантиришга тааллуқли лойиҳаларни амалга ошириш орқали давлат бошқарувини ислоҳ этиш борасида Ўзбекистон Республикаси Хукумати олиб бораётган ишларни қўллаб-қувватламоқда ва шу муносабат билан Тошкент шаҳрининг Сергели туманида аҳолига давлат хизматларини тақдим этиш бўйича Ягона ойна маркази пилот лойиҳасига катта аҳамият берапти. ЯОМ концепцияси жаҳонда янгилик ҳисобланмайди ва БМТ Ривожланиш Дастури бошқа давлатларда бундай ташаббусларни муваффақиятли амалга оширган. Мўғулистон, Ветнам, Македония, Хорватия, Босния ва Герцеговина каби мамлакатларда халқаро ташкилотлар ва донорлар томонидан Ягона ойна марказини ташкил этишга доир яхши мисоллар мавжуд. Сергели туманида ушбу ташаббусни амалга оширишда энг яхши халқаро тажрибага таянилади ва Ўзбекистонда давлат томонидан маъмурлаштириш ҳамда аҳолига хизмат кўрсатиш ишларининг ўзига хос хусусиятлари ҳисобга олинди.

Тошкент шаҳар ҳокимлиги томонидан БМТ Тараққиёт Дастури ва Ўзбекистон Республикаси Савдо-саноат палатаси билан биргаликда ташкил қилинган семинарда "ЯОМ қандай ташкил этилади?", "ЯОМни ташкил қилаётганда нималарга эътибор қаратилиши керак?", "ЯОМни жиҳозлашда қандай замонавий АКТ қўлланилади?" каби мавзуларга тўхтанилди. Ушбу тажриба кейинчалик Тошкентнинг бошқа туманларида ва республика

на қолмасдан, аини пайтда қоғоз-бозиликни камайитириш ва самарадорликни ошириш имконини ҳам беради.

Марказ 30дан ортиқ компютер ва иккита инфокиоск билан жиҳозланган. Замонавий ахборот тизими аҳолининг буюртмаларига ишлов берилишини кузатиб туриш, электрон навбат тизими эса — ташриф буюрувчилар оқимини самарали бошқариш учун имконият яратади. Имконияти чекланган инсонлар учун қулайликлар мавжудлиги Ягона ойна марказининг муҳим хусусиятидир.

Марказ иш бошлаганига тўрт ой бўлди ва шу даврда муайян ижобий натижаларга эришилди. Бу даврда ЯОМга туманда истиқомат қилувчи беш минг киши ташриф буюрди. Шулардан 90 фоизи тақдим этилаётган хизматлар сифатидан қониқиб ҳосил қилган.

Ушбу ташаббус Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг "Давлат ва ҳўжалик бошқаруви, маҳаллий давлат ҳокимияти органларининг ахборот-коммуникация технологияларидан фойдаланган ҳолда юридик ва жисмоний шахслар билан ўзаро ҳамкорлигини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги 2007 йил 23 августдаги қарорини ҳамда БМТ Тараққиёт Дастурининг Ўзбекистондаги ваколатхонаси ва Ўзбекистон Хукумати томонидан имзоланган "2010-2015 йиллар даври учун мамлакатга оид дастурни амалга ошириш бўйича хатти-ҳаракатлар режаси"ни бажариш доирасида амалга оширилмоқда.

Ягона ойна марказини яратишда Ўзбекистон алоқа ва ахборотлаштириш агентлиги, Сергели тумани ҳокимлиги, шунингдек, БМТ Тараққиёт Дастурининг "Ўзбекистон Хукуматида мамлакат ривожланиши учун АКТ сийатини шакллантириш ва жорий этишда кўмак" лойиҳаси иштирок этган.

Ўзбекистон алоқа ва ахборотлаштириш агентлиги ва Радиотехника, электроника ва алоқа илмий-техника жамияти «Алоқа ва ахборотлаштириш соҳасидаги энг яхши рационализаторлик таклифи ва ихтиро»

РЕСПУБЛИКА ТАНЛОВИНИ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Мазкур танлов олимлар, муҳандислар, талабалар, ишлаб чиқаришдаги илгор ходимларнинг ижодий салоҳиятидан янада унумлироқ фойдаланиш, алоқа ва ахборотлаштириш соҳасидаги хизматлар сифатини яхшилаш, телекоммуникация ускуналарини замонавийлаштириш, энг яхши рационализаторлик таклифлари ва ихтиро (патент)ларни аниқлашга йўналтирилган.

Ижодий жамоалар ҳамда корхона ва ташкилотларнинг ишчилари, корхоналар ва бирламчи ташкилотлар, рационализаторлик иши деб тан олинган ёки ихтиро учун гувоҳнома (патент) олган ихтидорли мутахассислар танловда иштирок этишлари мумкин.

Танлов иштирокчилари томонидан қуйидаги ҳужжатлар тақдим этилиши лозим:

- ариза;
- рационализаторлик таклифи ва ихтиронинг номи, муаллиф(лар) ҳақида қисқача маълумот;
- рационализаторлик таклифи ва ихтиронинг ишлаш принципи ва моҳиятининг тавсифи, схемалари, чизмалари, фото ва бошқа материалларнинг тасвири (асосий тавсифномалари ва параметрлари);
- рационализаторлик таклифлари ва ихтироларнинг қисқача мазмуни;
- Ўзбекистон Республикаси давлат патент идораси томонидан берилган ҳужжатлар (ихтиро учун берилган муаллифлик гувоҳномаси, дастурий маҳсулотни қайд этиш тўғрисидаги гувоҳнома ва бошқалар);
- нашр этилган мақолалар ва китоблар нухаси;
- рационализаторлик таклифлари ва ихтироларнинг афзалликлари;
- рационализаторлик таклифи ва ихтиро (патент) муаллифларини рағбатлантириш

тўғрисида корхонанинг буйруғи;

- рационализаторлик таклифларининг рўйхатга олинган санаси;

- рационализаторлик таклифларини жорий этишдан келадиган иқтисодий самаранинг тасдиқланган ҳисоб-китоби;

- рационализаторлик таклифидан фойдаланишнинг истиқболи ва имкониятлари тўғрисида қисқача маълумот;

- жорий этиш далолатномаси.

Танловга тақдим этилган материаллар Танлов комиссияси томонидан таҳлил қилиниб, ғолиблар аниқланади.

Танлов комиссияси қарорига кўра, энг яхши ихтиро (патент) муаллифларини тақдирлаш учун пул мукофотлари қуйидаги миқдорда белгиланган:

битта биринчи ўрин — 2 млн. сўм ва биринчи даражали диплом;

иккинчи ўрин — 1,5 млн. сўм ва иккинчи даражали диплом;

учинчи ўрин — 1 млн. сўм ва учинчи даражали диплом.

Энг яхши рационализаторлик таклифларининг муаллифларини тақдирлаш учун пул мукофотлари қуйидаги миқдорда белгиланган:

битта биринчи ўрин — 1 млн. сўм ва биринчи даражали диплом;

иккита иккинчи ўрин — 800 минг сўмдан ва иккита иккинчи даражали диплом;

учта учинчи ўрин — 600 минг сўмдан ва учта учинчи даражали диплом.

Пул мукофотининг миқдори Танлов комиссиясининг қарори билан ўзгартирилиши мумкин.

Соҳадаги акциядорлик компаниялари, жамиятлари, ташкилотлар, корхоналар томонидан ҳужжатлар тўплами Танлов комиссиясига 2010 йил 10 ноябрга қадар тақдим этилиши лозим.

Манзил: Тошкент шаҳри, Богиниамол кўчаси 7-а уй,

Ўзбекистон радиотехника, электроника ва алоқа илмий-техника жамияти, тел: 238-41-76.

(Давоми. Бошланғичи 1-бетда.)

Танловда иштирок этиш учун ҳакамлар ҳайъати аъзолари, сайт эгалари, барча хоҳловчилар фестивалнинг www.ifuz.rasmий сайтида тақдим этилган рўйхатдан ўтиш шакли бўйича ўз аризасини топшириши мумкин. Ариза бериш муддати 2010 йилнинг 5 августидан 5 сентябр кунигача белгиланган.

Сайтларни баҳолаш учун интернет технологиялари, санъат, маданият, давлат бошқаруви ва бошқа соҳалар малакали мутахассисларидан ҳакамлар ҳайъати ташкил этилади.

Фестивалнинг танлов дастури 14 мавзу ва 2 махсус номинацияни ўз ичига олади.

Ушбу йилнинг танлов дастурига WWW.UZ Миллий излаш тизимидан ҳар бир 14 мавзули номинациялар учун махсус мукофотлар киритилган. Ҳар бир номинация йўналишида маълум вақт давомида энг кўп хост тўплаган сайтлар ҳам тақдирланади.

Баркамол авлод йили муносабати билан янги мавзули номинациялар киритилиши 2010 йил фестивалнинг ўзига хос жиҳатидир.

Ушбу фестивалга «Ўзбекистон хотин-қизлари томонидан яратилган

Миллий UZ домени интернет фестивали

энг яхши веб-саҳифа ёки веб-блог» ва «Аёллар ва болалар репродуктив саломатлигига ва соғлом турмуш тарзига бағишланган энг яхши сайт» номинациялари ҳам киритилди. Мазкур номинациялар Ўзбекистон хотин-қизлар кўмитаси экспертлари томонидан баҳоланади.

Шунингдек, «Ўзбекистон маданият ва санъати форуми» жамғармаси ва «Келажак овози» ташаббускор ёшлар маркази ҳам бу йилги фестивал ташкилотчилари сифатида иштирок этдилар. Улар томонидан «Ёшлар учун энг яхши сайт» номинацияси таъсис этилди. Ушбу номи-

нация Баркамол авлод йилига бағишланган ва унда ёшлар учун мўлжалланган махсус сайтлар (мактаблар, коллежлар, лицейлар ва ОТМ, ёшлар ташкилотлари ва бирлашмалар сайтлари) иштирок этади.

Мазкур номинацияда Баркамол авлод йилига бағишланган энг яхши мақолалар муаллифларига ҳам совринлар топширилади.

Ҳар бир номинацияда биринчи, иккинчи ва учинчи ўринларга фестивалнинг дипломи ва совринлари топширилади. Ҳакамлар ҳайъатининг қарори бўйича баъзи номинацияларда мукофот ёки ўринлар тақдим этилмалиги мумкин. Фестивал совринлари ва дипломлари сайт эгасига ёки унинг вакилига топширилади. Фестивал ғолибларини мукофотлаш тантанали маросими 20 сентябр куни Ўзбекистон Ёшлари саройида ўтказилади.

Шукухли айём тараддуди

Истиклолимизнинг 19 йиллик байрами арафасида Ибн Сино номидаги Бухоро вилояти ахборот-кутубхона марказида турли адабиётлар тарғиботининг амалда синалган усулларидан кенг фойдаланилмоқда.

Таъкидлаш жоизки, китоб мухлисларига тавсия этилаётган асарларнинг аксарияти Мустақиллигимизни тараннум этувчи китоблардан иборатдир. Яқинда ушбу зиё ва маърифат масканида мустақиллик байрамига бағишланган бир нечта китоб кўргазмаси ташкил этилди. «Мустақиллик — энг улугъ неъмат», «Ватан — сенсан гўзал чаман», «Конституция — ҳуқуқий давлат таянчи», «Мустақиллик мангу бор бўлсин» деб номланган ушбу кўргазмалардан Президентимиз Ислам Каримов асарлари, мамлакатимизнинг истиқлол йилларида ижтимоий ҳаёт ва маънавият, давлат ва жамият қурилиши, суд-ҳуқуқ тизими, ташқи сиёсат ва хавфсизликни таъминлаш борасида қўлга киритган ютуқлари хусусида сўз юритувчи, юртимизнинг жаҳон ҳамжамиятидан муносиб ўрин эгаллаш даври бўлганини кўрсатувчи ижтимоий-сиёсий адабиётлар, матбуот нашрлари ўрин олган.

Шунингдек, «Баркамол авлод — келажак пойдевори», «Мозийдан таралган нур», «Маънавият — тараққиёт неғизи», «Бухоро — Шарқ гавҳари» номли китоб кўргазмалари ҳам ахборот-кутубхона марказига келадиган турли ёшдаги кишиларда катта таассурот қолдирмоқда.

Марказнинг ўқув зали сектор мудири Аргентина Манлова, фаол кутубхоначилардан Шоҳида Фозилова, Зарина Ортиқова ҳамда зиё масканининг ёшлар билан ишлаш бўлими, маънавият ва маърифат сектори ходимлари сайё-ҳаракати билан ташкил этилган китоб кўргазмалари қўтлуғ сана муносабати билан ўқувчи ва талаба ёшларга, адабиёт ихлосмандларига ҳозирланган ўзига хос туҳфа бўлди.

Асқар ИСТАМОВ,
«Xabar»ning

Бухоро вилоятидаги мухбири

Xalqaro haqot

АЛОКАЛАР Кайта тикланди

Венесуэла Колумбия билан дипломатик алоқаларни қайта тиклади.

Колумбия президенти Мануэл Сантос ва Венесуэла президенти Уго Чавес икки томонлама дипломатик алоқаларни тиклаш ҳақида келишиб олдилар. Бу келишувга икки мамлакат раҳбарлари Колумбиянинг Санта-Марта шаҳридаги учрашуви якунида эришилди.

Икки мамлакат алоқалари икки ҳафта олдин Каракаснинг ташаббуси билан тўхтатилган эди. Бунга Колумбиянинг аввалги президенти Алваро Урибе Венесуэла ҳукумати Колумбия ҳукумати билан 46 йилдан буён ҳарбий кураш олиб бораётган FARC гуруҳи исёнчиларини яширганликда айблагани сабаб бўлган эди.

Кутқарув ишлари олиб борилмоқда

Покистонда рўй берган йирик сув тошқинлари оқибатларини бартараф этиш ишлари давом этмоқда.

Аммо зарар кўрган кўплаб ҳудудларга кутқарувчилар ва ҳарбийларнинг етиб бориши кийин кечмоқда. Озиқ-овқат, дори-дармон воситалари етишмовчилиги мавжуд. Жабрланганларнинг кўпчилиги ифлосланган сув истеъмол қилиши натижасида ошқозон, ўпка ва тери касалликларини юқтириб олишган. Айни дамда БМТ Бош қотиби махсус вакили Жан-Морис Рипер вазиятни ўрганиб, халқаро инсонпарварлик ёрдами миқёсини аниқламоқда.

Дунё «Чўчка гриппи»дан холи

Жаҳон соғлиқни сақлаш ташкилоти H1N1 гриппи эпидемиясининг тугаганини маълум қилди. «Чўчка гриппи» номи билан кенг тарқалган H1N1 вируси ўз таъсир кучини сарфлаб бўлган ва бутунлай йўқолган. Ушбу маълумот ЖССТ бош директори Маргарет Чан томонидан маълум қилинган. «Биз энди эпидемиядан кейинги даврда яшаймиз», деган Чан хоним.

Мазкур маълумот бошланиш давриданок вирус тарқалишини тадқиқ этиб борган эпидемия соҳаси экспертлари тақлифлари асосида тайёрланган.

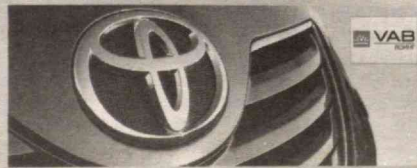
Эслатиб ўтамиз, H1N1 гриппи ҳақидаги биринчи хабар 2009 йилнинг апрелида пайдо бўлган ва қисқа вақт мобайнида дунёнинг аксар мамлакатларига тарқалиб, кўплаб одамларни ҳаётдан олиб кетганди.

Эронга Тойота сотилмади

Токио нашрларининг ёзишича, Япониянинг Toyota Motor Corp. автоконцерни ўз автомобилларини Эронга экспорт қилишни тўхтатди. Бунга яқинда ушбу мамлакатга янги халқаро санкция қўллангани сабаб бўлди.

Компаниянинг билдиришича, санкция машиналарни Эронга етказиб беришга тўғридан-тўғри ман қилмади. Автогигант раҳбарларининг бу қарорга келиши «АҚШ ҳукумати Эрон билан ҳамкорлик қилаётган хорижий компаниялар билан совуқ муносабатда бўлиши» билан боғлиқ. Тойота автомобилларини Эронга экспорт қилишни давом этгирса «Вашингтон ишончлини салбий томонга ўзгартириши мумкин»лигидан хавотирда.

Эрон Toyota экспорти бўйича Япониянинг Хитойдан кейинги энг муҳим савдо ҳамкори ҳисобланади. ИТАР-ТАСС хабар беришича, жорий йил бошидан Эронга 230та Toyota автомобили сотилган.

BIZNES

Google ижтимоий йўналишда

Google компанияси ижрочи директори Эрик Шмидт Bloomberg TV телеканалига берган интервьюсида компанияси нафақат бошқа компанияларни қўлга киритиш суръатини сақлаб қолишини, балки жараён икки бараваргача тезлашишини маълум қилган. Бу, Шмидтнинг таъкидлашича, стратегик лойиҳаларни ривожлантириш ва келгуси ўсишни таъминлаш учун жуда зарур.

Бутунга келиб Google АҚШ интернет-қидирув бозорининг 75 фоизини забт этган бўлса, Европадаги улуши 90 фоизга етган.

Кузатувларга кўра, Google асосий эътиборни Facebook каби ижтимоий тармоқ яратишга қаратмоқда. Аммо мустақил иш бошлаб бирон-бир натижага эришишига ҳатто компаниянинг ўзи ҳам ишонмайпти, шу боис ишни бу йўналишдаги компанияларни сотиб олиш билан давом эттирмоқчи.

Ҳинд сари йўл

Япониянинг энг йирик NTT DoCoMo мобил оператори Ҳиндистоннинг Tata Teleservices операторига 1 миллиард долларлик инвестиция киритиб, ундаги улушини 40 фоизга етказмоқчи.

Ҳиндистонда чоп этиладиган The Economic Times газетасининг ёзишича, келишув йил охиригача амалга ошириш мумкин. Шунингдек, Tata Teleservicesнинг бош компанияси — Tata Group ўз улушини NTT DoCoMoга сотиши ҳам эҳтимолдан холи эмас.

TEKNOLOGIYALAR

Тезкор мобил процессорлар

Qualcomm компанияси йил охиригача бориб смартфон ва планшетларга Snapdragon туркумига мансуб икки ядроли мобил чиплар етказишини маълум қилди. Компаниянинг эътироф этишича, булар энг тезкор мобил процессорлардир.

Дастлаб частотаси 1,5 ГГц бўлган QSD8672 процессорлари чиқарилади.

Qualcommнинг мобил процессорлар бозоридаги асосий рақиб Texas Instruments компанияси ҳам йил охиригача икки ядроли процессорлар чиқаришни бошламоқчи.

Ойнада қуёш батареяси

Лестер университети (Буюк Британия) олимлари Норвегиянинг EnSol AS компанияси билан ҳамкорликда дераза ойналарини қуёш батареяларига айлантирувчи технология ишлаб чиқарди. Маҳсулот тижорат мақсадларида 2016 йилда пайдо бўлиши кутилди.

Технологияга қўра, қуёш батареялари шаффоф плёнкага жойлаштирилди ва дераза ойналарига (заовда) ёпиштирилди. Плёнка металл наноқисмлардан иборат бўлиб, уни яшаш учун махсус қурилма Лестерда ишлаб чиқилди.

REYTING

Телефон — энг муҳим ихтиро

Биринчи шахсий компьютер ишлаб чиқарилганига 25 йил тўлиши муносабати билан Бутунроссия жамоатчилиги фикрини ўрганиш маркази тадқиқот ўтказди. Россияликлар XX асрда одамлар турмуш тарзини ўзгартирган энг муҳим техник янгиликларни аниқлаб беришлари керак эди.

Телефон (73%) ва компьютер (53%) XX асрнинг энг муҳим ихтиролари дея эътироф этилди. Автомобиллар учинчи ўринга лойиқ деб топилди (51%). Кейинги ўринларда интернет (42%) ва телевизор (39%).

Apple талабалар компютери

Америка университет ва коллежлари талабалари энг кўп фойдаланадиган ноутбуклар Apple русумига мансуб экан. Бу MacRumors сайти ўтказган сўровномада аниқланди.

Сўровномада қатнашганларнинг 24 фоизи иккинчи ўриндаги Dell ноутбукларидан фойдаланишларини билдиришган. Янги ноутбук харид қилиш истагидагиларнинг 47 фоизи Apple маҳсулотларига қизиқишларини маълум қилишди.

Сўровнома иштирокчиларининг 87 фоизи ноутбуги, 24 фоизи стол компютери, 15 фоизи ҳар иккаласига ҳам эгаллигини билдирган.

XAVFSIZLIK

Биринчи Android вируси

«Касперский лабораторияси» Google Android базасидаги смартфонлар учун мўлжалланган биринчи вирус — FakePlayeгни аниқлади.

Троян Android-смартфонларга видеоплеернинг ўрнатувчи APK-файли остида кириди. Агарда фойдаланувчи уни ўрнатишга розилик берса бас, троян тизимга кириб олади ва эгасидан яширин ва рухсатсиз пуллик рақамларга SMS жўнатишини бошлайди. Телефон эгаси «сарфлаган» пуллар, табиийки, кибержиноятчилар ҳамёнига бориб тушади.

Мазкур зарарли дастурни ҳатто антивирус ёрдами-сиз ҳам аниқлаш мумкин. Бунинг учун уни ўрнатишда қайси сервисларни тақлиф этаётганига эътибор қаратилса kifоя.

Энг буюк неъмат

Республикамиз мустақиллиги нишонланадиган улук байрам арафасида таникли сиёсатчилар, ёзувчи ва шоирлар билан мехнат жамоаларининг учрашувлари анъанага айланган. Шундай учрашувлардан бири яқинда “Ўзбектелеком” АК “Шахарлараро алоқа корхонаси” филиалида бўлиб ўтди.

Филиал алоқачилари Ўзбекистон халқ ёзувчиси, таникли адиб, “Меҳнат шухрати” ва “Буюк хизматлари учун” орденлари соҳиби Ўткир Ҳошимов ҳамда Ўзбекистон ёзувчилар уюшмаси аъзоси, шоир Турсунали Ўрмонов билан учрашди.

Учрашувни очар экан, корхона раҳбари Ғолибшер Зиёев Ўткир Ҳошимов ва Турсунали Ўрмоновларнинг ижодий фаолиятига қисқача тўхталиб ўтди ҳамда ўтган 19 йил давомида республика алоқа соҳасида қўлга киритилган ютуқлар ҳақида гапирди.

— Ҳақиқатан ҳам мустақиллик энг буюк неъмат, — деди биринчи бўлиб сўз олган Ўткир Ҳошимов. — Бир қарашда осон қўлга киритилгандек туюладиган бу неъмат ортда қатор қатағонлар, юзлаб одамлар-

нинг тўкилган покиза қони, тортган азоб-укубатлари ётибди. Зеро, улук боболаримиз Файзулла Хўжаев, Абдулла Қодирий, Чўлпон, Фитратлар Ватан озодлиги йўлида ҳалок бўлдилар. Шунинг учун ҳам Юртбошимиз Ислоҳ Каримов уларнинг покиза қони тўкилган майдон ўрнида “Шаҳидлар хотираси” ёдгорлик мажмуи қурилишига бош бўлди ва ҳар йили Қатағон қурбонлари кунини арафасида ўзлари келиб, ушбу ёдгорликни зиёрат қилади, азиз боболаримиз хотираси олдида бош эгади. Ёки ўтган асрнинг охириги ўн йилликларида бўлиб ўтган сўнгги қатағон — “Ўзбеклар иши”ни олиб кўрайлик. Ушбу воқеалар муносабати билан ҳам қанчадан-қанча одамларнинг ёстиги қуриди, юзлаб болалар етим бўлиб қолишди.

Демоқчиманки, юрт мустақиллиги осонлик билан қўлга киритилмади ва у ҳар бир Ўзбекистонлик учун нон қадар, жон қадар азиздир. Бу фикрни биз ёшларимизга тушунтирмоғимиз, уларни ватанпарварлик руҳида тарбияламоғимиз лозим.

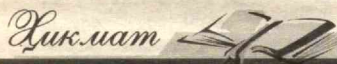
— Дарҳақиқат, истиқлол бизга кўп нарса берди, — дея суҳбатни давом эттирди шоир Турсунали Ўрмонов. — Биргина сиз меҳнат қилаётган алоқа соҳасини олиб кўрайлик. Бир вақтлар ҳар бир хонадонда телефон бўлиши, уйда ўтириб яқинлари билан гаплашиш ушалмас орзу эди. Фарзандларини ҳарбий хизматга жўнатган ота-оналар улар билан телефон орқали гаплашиш учун бир неча кун овори сарсон бўлар, бирор хонадонга “Тез ёрдам” машинасини чақириб учун бир неча километр йўл босиб, телефони бор бирор ташкилот идорасини топиш керак бўларди. Энди-чи? Нафақат хонадонларда, балки деярли ҳар бир инсонда алоқа воситаси бор. Одамлар кўчада кета

туриб ҳам дунёнинг энг чекка давлатидаги таниши билан гаплашиш имконига эга. Сиз, алоқачиларнинг бу борадаги меҳнатингиз салмоқли. Юрт мустақиллигининг 19 йиллигини ёруғ юз билан кутиб олишдек катта қувонч сизлар билан ҳамроҳ.

Шундан сўнг ҳар икки ижодкор янги асарларидан парчалар ўқишди, устоз ёзувчи ва шоирлар ҳаётига оид қизиқарли воқеалардан сўзлашди. Алоқачиларнинг кўплаб саволларига жавоб беришди.

— Бугун биз жуда катта маънавий озуқа олдик, — деди тўққинлиниб “ШАК” филиали лойиҳалаштириш-конструкторлик бўлими муҳандиси Ҳасан Шукуров. — Бу эса инсон ҳаётида китобнинг ўрнини ҳеч қандай восита боса олмаслигидан далолатдир. Зеро, китоб энг яқин дўст, билим ва заковат манбаи. Биз истар эдикки, ёзувчи ва шоирларимиз одамлар маънавиятини оширишга хизмат қилувчи асарларни кўпроқ ёзсинлар.

Муборак МИРКАМОЛОВА

Энг катта ютук ҳеч қачон йиқилмасдан эмас, балки йиқилган тақдирда қайта оёққа туришдадир.

КОНФУЦИЙ

➔ DAVLAT ALOQA INSPEKSIYASIDA

Аноним мурожаатлар кимга керак?

Ўзбекистон Республикасининг Конституциясига кўра, миллати, тили, дини, ижтимоий келиб чиқишидан қатъи назар, давлатимизнинг барча фуқаролари фикрлаш, сўз ва эътиқод эркинлиги ҳуқуқига, истаган ахборотни излаш ва олиш, ариза, таклиф ва шикоятлар билан мурожаат қилиш ҳуқуқларига эгадирлар.

Лекин айрим ҳолларда, бу ҳуқуқ ва эркинликларни суистеъмол қилган ҳолда давлатимизнинг мавжуд қонунларига риоя қилмасдан, раҳбарлар ва ташкилотларнинг эмин-эркин фаолият юритишига ҳалақат бераётган, ҳам маънавий, ҳам моддий зарар келтираётган фуқаролар орамизда учраб турибди.

Давлат алоқа инспекциясига келиб тушган мурожаатлар таҳлил қилинганида, аноним тусдаги мурожаатлар сони 2010 йил 7 ой давомида бешта бўлиб, 2009 йил шу давридагига нисбатан иккитига ошганлиги аниқланди.

Масалан, Сурхондарё вилояти, Сарийосё тумани Танғзар, Хуфар, Шурон қишлоқлари ва Учқизил туманидан бир гуруҳ фуқаролардан келган мурожаатларда уларнинг манзили тўлиқ кўрсатилмаганлиги сабабли фуқаролар йиғини орқали фамилиялари келтирилган мурожаатчилар суриштирилганда, улар ушбу манзилларда истиқомат қилмасликлари маълум бўлди. Шунга ўхшаш ҳолат Тошкент шаҳар, Сирғали тумани, 204-алоқа бўлими ходимлари, Самарқанд вилояти Каттақўрғон тумани, Пайшанба ПАТ ва Жиззах вилояти почта ходимлари номидан келган мурожаатларда ҳам аниқланди. Шикоятларни жой-

ига чиқиб ўрганиш жараёнида, мурожаатчилар билан учрашилганда, улар мурожаат қилмаганликларини билдирганлар.

Энг ачинарлиси шундаки, келиб тушган мурожаатларни кўриб чиқиш мақсадида масул ходимларни жалб қилиш, хизмат сафарларига юбориш ва ўрганишларни ўтказишни ташкил қилиш учун вақт ҳамда моддий маблағ бекорга сарф бўлмоқда. Яъни, тегишли корхона ва назорат органлари ходимларининг қимматли вақтлари ҳужжатларни ўрганиш, мурожаатчилар билан учрашиш ҳамда ёлгон маълумотларни текширишга кетмоқда. Бундан ташқари, мурожаатларни ўрганиш жараёнида фамилиялари келтирилган шахслар кўрсатилган манзилда яшамаслиги ёки уларнинг шикоятдан хабарлари йўқлиги ёхуд қўшиниси, қариндоши унинг номидан ёзганлиги каби ҳолатлар аниқланмоқда. Шу билан бирга, юқори ташкилотларга келиб тушаётган мурожаатларни ўрганиш жараёнида ҳам мурожаат аноним эканлиги ва аризаларнинг имзолари қалбақилантирилганлиги маълум бўлмоқда.

Энг ёмони, айрим нопок шахслар ташкилотлар фаолияти ёки раҳбар ходимларининг хатти-ҳаракатлари тўғрисида бўҳтон сўзлар битилган му-

урожаатларни ўзга шахслар номи остида йўлламоқдалар. Бунинг оқибатида имзолари қалбақилантирилган шахслар маънавий, назорат органлари эса моддий зарар кўрмоқдалар. Фуқаролар ўзларининг бундай хатти-ҳаракатлари орқасида давлат бюджетига катта зарар келтириш билан бирга, назорат органлари ходимлари ҳамда бошқа фуқароларнинг ортиқча оворию сарсонгарчилигига сабаб бўлмоқдалар.

Юқорида кўрсатилган ҳолатларга чек қўйиш ва уларнинг қайта такрорланиши олдини олиш мақсадида Ўзбекистон Республикасининг “Фуқароларнинг мурожаатлари тўғрисида”ги қонуннинг 6-моддасини келтириб ўтиш ўринли деб ўйлайман: “Мурожаатчининг исми-шарифи, яшаш жойи тўғрисидаги маълумотлар аниқ кўрсатилиши, ёзма мурожаатларда мурожаат этувчининг имзоси бўлиши лозим, акс ҳолда бундай мурожаатлар аноним ҳисобланади ва кўриб чиқилмайди”. Шундай экан, аноним мурожаатлар кимга ва нимага керак?

Хулоса қилиб айтганда, бировнинг вақтини ўғирлаш, обрўсини тўқиш, маънавий ва моддий зарар етказишга ҳеч кимнинг ҳаққи йўқ. Асосиз шикоятлар ва мурожаатлар ёзишдан кўра жамият ва соҳа ривожини учун жўяли таклиф ва мулоҳазалар киритиш фойдали эмасми?

Г.ЮСУПОВА,
Давлат алоқа инспекцияси
етафки муҳандиси

НАЧАЛ РАБОТУ ЭКСПЕРТНЫЙ СОВЕТ

23 апреля 2009 года был принят Закон Республики Узбекистан "О техническом регулировании". Цель — регулирование отношений в области установления, применения и исполнения обязательных требований к безопасности продукции, работ и услуг.

Эти требования предполагают отсутствие недопустимого риска, связанного с вероятностью причинения вреда жизни и здоровью человека, окружающей среде, имуществу юридических, физических лиц и государства. К числу основных принципов технического регулирования отнесено соответствие технических регламентов национальным и международным нормативным документам. Требования мировой экономики диктуют шагать в ногу со временем. Присоединение к международной организации подразумевает не только определенные льготы, но и большую ответственность, производство и торговлю конкурентноспособной продукцией.

В соответствии со статьей 12 Закона Республики Узбекистан «О техническом регулировании» и Положения об экспертном совете в области технического регулирования, утвержденным приказом агентства «Узстандарт» зарегистрированным в Министерстве Юстиции от 07.01.2010 за № 2060, при УзАСИ создан Экспертный совет для разработки общих и специальных технических регламентов, изменений и дополнений в технические регламенты, а также предложений по отмене указанных регламентов.

Следующим шагом на пути к реализации Закона стало первое организационное заседание Экспертного совета в области технического регулирования. Оно состоялось 22 июля 2010г. в УзАСИ. Участники совета обсудили следующие вопросы:

1. Об утверждении положения об Экспертном совете в области технического регулирования в сфере связи и информатизации;

2. Об утверждении плана работы Экспертного совета в области технического регулирования в сфере связи и информатизации;

3. О порядке финансирования разработки общих и специальных технических регламентов;

4. О порядке разработки общих и специальных технических регламентов.

Также в целях реализации Постановления Кабинета Министров издан приказ Агентства в котором установлены сроки разработки технических регламентов, исполнители, соисполнители. Персональный состав экспертного совета утвержден приказом Агентства от 28.07.2010 № 249.

За прошедший период предприятиями сферы подготовлены предложения к Программе разработки технических регламентов за 2010-2013 гг. Специалистам ГУП «UNICON.UZ» совместно с ЦЭМС и ГКРЧ, АК «Узбектелеком», Республиканским центром управления сетями телекоммуникаций Узбекистана, ГУП «UZINFOCOM», ОАО «Узбекистон почтаси» предстоит разработать общие технические регламенты «Об электромагнитной совместимости», «Требования к оборудованию телекоммуникаций», а также специальные технические регламенты «Требования к инфраструктуре открытых ключей» и «Требования по обеспечения безопасности в почтовой связи».

Прежде всего, необходимо отметить, что все обсужденные вопросы важны для реализации Закона "О техническом регулировании". Вся деятельность Экспертного совета направлена в полной мере на осуществление статьи Закона в жизнь. Важно отметить, что предстоит большая работа Экспертного Совета по реформированию существующей системы стандартизации, рассмотрение и разработка технических регламентов в сфере связи и информатизации, в которые должны быть вовлечены все хозяйствующие субъекты сферы.

Заседания Экспертного совета планируется проводить два раза в год. Следующее заседание запланировано на ноябрь 2010г.

Положено доброе начало для деятельности Экспертного совета в области технического регулирования в сфере связи и информатизации в целях реализации Закона «О техническом регулировании».

У. УМАРХОДЖАЕВА,
пресс-секретарь ГУП «UNICON.UZ»

Интенсивное развитие глобальных компьютерных сетей, появление новых технологий поиска информации привлекают все большее внимание к сети интернет со стороны частных лиц и различных организаций. Использование глобальной сети интернет обладает неоспоримыми достоинствами, но, как и многие другие новые технологии, имеет и свои недостатки.

Ежегодные потери из-за недостаточного уровня защищенности компьютеров оцениваются десятками миллионов долларов. Поэтому при подключении к интернету локальной или корпоративной сети необходимо позаботиться об обеспечении ее информационной безопасности.

При подключении сети предприятия к интернету можно защитить корпоративную сеть от несанкционированного доступа с помощью одного из следующих решений:

- аппаратно-программный или программный межсетевой экран;
- маршрутизатор со встроенным пакетным фильтром;
- специализированный маршрутизатор, реализующий механизм защиты на основе списков доступа;
- операционная система семейства UNIX или, реже, MS Windows, усиленная специальными утилитами, реализующими пакетную фильтрацию.

Защита корпоративной сети на основе межсетевого экрана позволяет получить высокую степень безопасности и реализовать следующие возможности:

- семантическая фильтрация циркулирующих потоков данных;
- фильтрация на основе сетевых адресов отправителя и получателя;
- фильтрация запросов на транспортном уровне на установление виртуальных соединений;
- фильтрация запросов на прикладном уровне к прикладным сервисам;
- локальная сигнализация попыток нарушения правил фильтрации;
- запрет доступа неизвестного субъекта или субъекта, подлинность которого при аутентификации не подтвердилась;
- обеспечение безопасности от точки до точки: межсетевой экран, авторизация маршрута и маршрутизатора, тун-

нель для маршрута и криптозащита данных и др.

Следует отметить, что межсетевые экраны позволяют организовать комплексную защиту корпоративной сети от несанкционированного доступа, основанную как на традиционной синтаксической (IP-пакетной) фильтрации контролируемых потоков данных, осуществляемой большинством ОС семейства Windows и UNIX, так и на семантической (контентной), доступной только коммерческим специальным решениям.

В настоящее время все выпускаемые межсетевые экраны можно классифицировать по следующим основным признакам:

- по исполнению:
  - аппаратно-программный;
  - программный.
- по функционированию на уровнях модели OSI:
  - шлюз экспертного уровня;
  - экранирующий шлюз (прикладной шлюз);
  - экранирующий транспорт (шлюз сеансового уровня);
  - экранирующий маршрутизатор (пакетный фильтр).
- по используемой технологии:
  - контроль состояния протокола;
  - на основе модулей-посредников (проxy).

По схеме подключения:

- схема единой защиты сети;
- схема с защищаемым закрытым и не защищаемым открытым сегментами сети;
- схема с раздельной защитой закрытого и открытого сегментов сети.

Довольно распространенная на сегодня защита корпоративной сети на основе маршрутизатора со списком доступа основывается на использовании специализированных маршрутизаторов. Данная схема обладает высокой эффективностью и достаточной степенью безопасности.

Защита корпоративной сети на основе операционных систем, усиленных функциями пакетной фильтрации, построена на том, что системное программное обеспечение выполняет функции маршрутизации, фильтрации, сервисного обслуживания и др. По уровню надежности, безопасности и производительности наиболее предпочтительны решения на основе UNIX-подобной операционной системы.

Шерзод ГУЛОМОВ,
аспирант кафедры «Информационная безопасность» ТУИТ

Posteitaliane

(Охири. Аввали ўтган сонларда.)

Италия почта хизмати ўзининг «виртуал» телефон компанияси PosteMobile билан симсиз телефония бозорига ҳам кириб келди. 2009 йил охирида олинган маълумотларга кўра, 650 минг мижоз PosteMobile сим-карталарини харид қилишган. Улар бу компания ёрдамида телефон воситасида ҳар хил тўловларни амалга оширишлари мумкин, масалан, поезд, самолёт ва такси йўлқирасини тўлаш ёки хат ва оқриткалар хизмат ҳақлари. Қисқаси, почтанинг турли-туман хизматларидан фойдаланиш учун алоқа бўлимига бориш шарт эмас.

Posteitaliane жаҳондаги энг замонавий инфратузилмалардан бирига эга. Унинг кўплаб хизматлари интернет, телефон, ўз-ўзига хизмат кўрсатиш автоматлари ва рақамли телевидение воситасида йўлга қўйилган. Бу қудайликлар, албатта, кўпчиликни жалб этмасдан қолмайди: ҳар куни Италиядаги почта бўлимларига ярим миллион атрофида мижоз ташриф буюрмоқда, 20 миллионга амалиёт эса онлайн тарзда амалга ошяпти.

Сўнгги йилларда эришган ютуқлари Италия почтасининг

Poste Italiane: Инкирозни ютукка айлантирган компания

XXI аср почта тизими аслида қандай бўлиши кераклигини олдиндан кўра билганлигидан бир далолатдир. Ҳатто Франция ва Буюк Британия сингари нуфузли мамлакатлар почта хизматлари ҳам италияликларда аллақачон урфга кириб бўлган технологиялар бўйича тажрибани энди энди синаб кўришмоқда.

Маълумки, 2011 йилдан Европа Иттифоқи эркин почта бозорига ўтишни режалаштирган. Эркин рақобат бозорининг очилишини аксарият операторлар хавотир билан кутиб олаётган бўлса, аксинча, Италия почтасининг ўзи бунга интиляпти. Ички рақобатдан ташқисига ўтиш янги марраларни забт этиш учун кенг имкониятлар туҳфа этишига компания катта ишонч билан қарамоқда. Ҳар ҳолда бунга асос бор, масалан, доимий ривожланиш, янги бозорларга чиқиш, ўз ишланмаларини кенгроқ татбиқ

этиш имконияти ва ҳ.о. Келаётган ўзгаришларга шай туриш мақсадида компания инфратузилмасига ва ходимлари малакасини ошириш, шу жумладан, онлайн тарзда ўқитишга эътибор қаратмоқда.

Италия почтаси очиқ бозорда муносиб рақобатга киришишида, шубҳасиз, сўнгги йилларда жаҳоннинг етакчи дондор компанияла-

ри билан эришилган ҳамкорлик алоқалари муҳим рол ўйнайди. Жумладан, Американинг UPS компанияси билан тузилган шартнома улкан салоҳиятли соҳа — халқаро курерлик бозорига йўл очади.

Фактлар...

- The SDA Group — тезкор элтув ва логистика оператори
- Mototaxi — шаҳар курерлик мотоцикл хизмати
- Postecom — интернет хизматлари оператори
- Postel — гибрид почта ва ҳужжат алмашиш (Европа етакчиси)
- Europa Gestioni Immobiliari — кўчмас мулк бошқаруви

Рақамлар...

- Кунига 20 миллиондан зиёд амалиёт
- Кунига 2 миллион маротаба тўловлар амалга оширилади
- Кунига 250 мингдан ортик жўнатма йўлланади
- Кунига почта бўлимларига 0,5 миллион мижоз ташриф буюради
- Кунига Call-марказ 80 мингга телефон кўнфироғи билан ишлайди
- Кунига Италия почтаси веб-сайти (poste.it)га 80 мингга ташриф кузатилади.

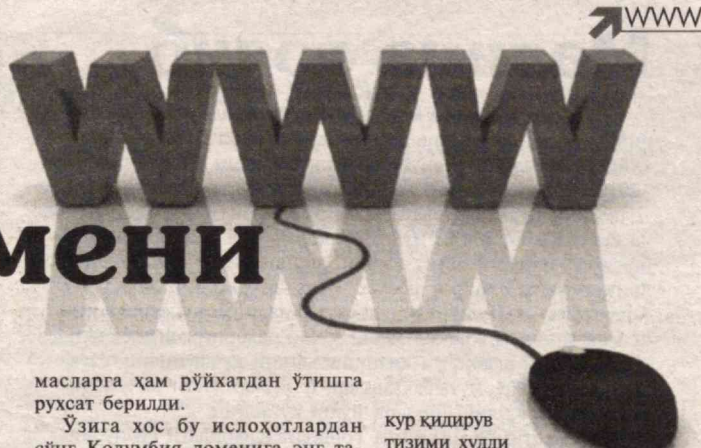
.CO феномени

Ўтган ой СО домени учун навбатдаги рекорд кўрсаткич билан нихоясига етди — унда рўйхатта олинганлар сони 300 минггадан ошди.

Бу юқори натижага домен расман қайта старт олганидан кейин атиги уч ойда эришилди. Эътиборли томони, очиқ рўйхатдан ўтишнинг дастлабки 15 дақиқасида (2010 йил 20 июл) СОда 90 мингдан зиёд ном рўйхатга олинган.

Эслагиб ўтамай, аслида СО домини Колумбия мамлакатини учун яратилган бўлиб, шу мақсадда 2010 йил баҳоригача ишлатиб ҳам

келинди. Фақат унда рўйхатдан ўтиш COM.CO, EDU.CO, ORG.CO ва ҳоказо иккинчи даражали доменостиларида амалга оширилди. 2010 йил 7 февралда Колумбия домини маъмурияти ўзгарди ва зона рўйхатга олиш сиёсати анча эркинлашди. Унда жорий этилган янгиликлардан бири — энди нафақат колумбиялик резидентлар, балки резидент-

масларга ҳам рўйхатдан ўтишга руҳсат берилди.

Ўзига хос бу ислохотлардан сўнг Колумбия доменига энг танқили COM домини аналогичи сифатида қарала бошланди ва у омаллашиб кетди. Ушбу воқеаларга қадар СОда номлар сони 39 мингга бўлган бўлса, ҳозир 300 минггадан ошган — бу уч ойда қайд этилган кўрсаткич.

Сонинг янги мавқеидан келиб чиқиб, Google компанияси домен номларини таснифлаш ички тизими-га ўзгартиришлар киритди: энди маз-

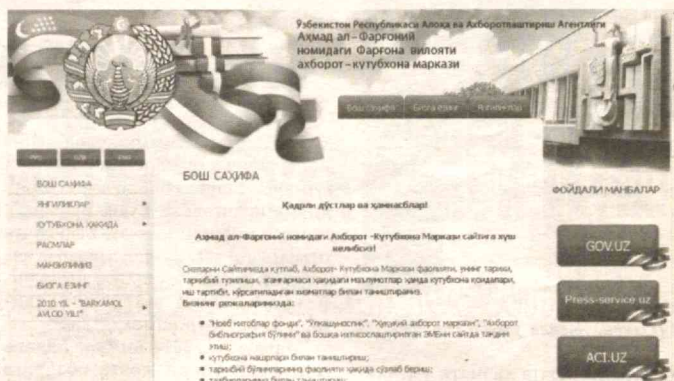
кур қидирув тизими худди МЕ (Черногория) ва TV (Тувалу ороли) доменлари каби СОни ҳам миллий эмас, балки халқаро домен сифатида «баҳолайди».

Сонинг оммалашини зона тарихидаги энг йирик савдога ҳам сабаб бўлди — бир ҳарфлик O.co 350 минг АҚШ долларига баҳоланди. Overstock.com онлайн дўкони унинг янги хўжайини ҳисобланади.

Мутолаа

Ёшларнинг энг севимли машғулотиغا айлансин

— Фаолиятимизни Президентимизнинг 2006 йил 20 июндаги “Республика аҳолисини ахборот-кутубхона билан таъминлашни ташкил этиш тўғрисида” ги қарори асосида олиб бораёмиз, — дейди Фарғона вилояти Аҳмад ал-Фарғоний номидаги ахборот-кутубхона маркази директори Дилором Шукурова. — “Баркамол авлод йили Давлат дастури” ижросини таъминлаш мақсадида белгиланган вазифаларни амалга ошириш юзасидан олий ўқув юрталари, касб-хунар коллежлари, маҳаллалар, ҳарбий қисмлар тасарруфидаги ахборот-ресурс марказлари билан ҳамкорликни йўлга қўйганмиз. Китоб жамғарамиз кейинги йилларда икки бараварга бойиди.

Бугунги кунда зиё масканида 309311 нусха китоб жамғармаси мавжуд бўлиб, уларнинг 949таси электрон шаклда. Хизматлар намунаси йўлга қўйилгани боис, ягона абонент бўйича рўйхатга олинган китоблар 11250тани ташкил этди. Ўтган олти ой давомида кутубхонага қатнов сони 88003тани ташкил этиб, 268430 нусха нашр берилишига эришилди.

2002 йилда Германиянинг “Каунтерпарт Консорциум” фонди гранти ютиб олиниб, кутубхона томи реконструкция қилинди ва алоҳида иситиш тармоғи ишга туширилди. Ассоциация аъзолари билан бирга 2003-2004 йилларда “Кутубхонада компьютерлар” лойиҳаси ишлаб чиқилиб, вилоятдаги кутубхоначиларнинг компьютер саводхонлигини оширишга эришилди.

Шу кунларда АКМда “Кутубхона тизимида электрон технологиялардан фойдаланиш” янги лойиҳасини ишлаб чиқиш устида иш олиб борил-

моқда. Марказнинг Салима Юсупова, Галина Висайская, Марика Григориади, Нина Қаландарова, Шаҳзода Юнусова, Назия Аширова каби бўлим ва сектор мудирлари фидоийлик кўрсатиб меҳнат қилмоқдалар.

Ўтган олти ой давомида 705 нусха янги нашр тақдим этилган бўлиб, олти марта кўرғазма уюштирилди. Янги нашрлар келиб тушишига қараб “Янги адабиётлар бюллетени” ишлаб чиқилган. Кутубхонада ўтказилган тадбирлар ҳақидаги маълумотларни АКМнинг интернетдаги сайтидан топиш мумкин.

АКМ бугунги кунда қўшимча 16 турдаги хизматни китобхонларга тақдим этмоқда: нусха кўчириш, сканерлаш, компьютерда ишлаш, маълумотларни принтердан чиқариб бериш, электрон ташувчиларга ёзиб бериш, интернет, Ziyonetдан ахборотларни қидириб топиш, тунги абонент, маълумотнома бериш ва ҳоказо. Марказнинг 24 нафар ходими ахборот-коммуникация технологияла-

ри бўйича малакасини оширди. Ҳар ойда бир марта мунтазам равишда ходимлар учун “Мутахассислик ахборот соатлари” ўтказилди, “Библиотека” ва “KUTUBXONA.UZ” журналлари саҳифаларида шарҳ бериб борилади.

Фарғона шаҳри, Охунбобоев, Фурқат, Тошлоқ, Фарғона, Риштон, Ёзёвон туманларидаги АРМ ходимларининг ахборот-кутубхоначилик ва ахборот технологиялари соҳасидаги билимларини ошириш мақсадида ўқув семинарлари, стажировка машғулоти ўтказилиб, методик ёрдам, оғзаки ва ёзма маслаҳатлар берилди, еттига туман ҚХКнинг АРМ иш фаолияти ўрганиб чиқилди.

Баркамол авлод йилида берилган вазифаларни амалга ошириш мақсадида марказ жамоаси олий ўқув юрталари, касб-хунар коллежлари, маҳаллалар, ҳарбий қисмлар тасарруфидаги ахборот-ресурс марказлари билан ҳамкорликда иш олиб бормоқда.

Марказдаги мавжуд барча турдаги адабиётлар, газета ва журналлар CD диск, аудио-видео кассета кўришидаги электрон нашрлардан иборат. “Баркамол авлод орзуи”, “ОИТС ва гиёҳвандлик аср вабоси” мавзуларидан тўлиқ матнли маълумотлар базаси яратилиб, янги маълумотлар билан мунтазам тўлдирилиб боришмоқда. Шунингдек, “Грипп профилактикаси”, “Чекма, умринг узоқ бўлади”, “ОИТС ва гиёҳвандлик аср вабоси” мавзуларида ахборот варақалари, қўлланмалар ишлаб чиқилди.

АКМда виртуал тарздаги хизмат ҳам йўлга қўйилган бўлиб, бугунга қадар 146 нафар фойдаланувчига тарих, биология, иқтисод, соғлиқни сақлаш, қишлоқ ҳўжалиги мавзулари бўйича 164та маълумотлар тақдим этилди, электрон ўқув залида ҳафтада бир марта бепул “Компютер саводхонлиги” дарс машғулоти ўтказилмоқда.

Ахборот-библиография бўлими томонидан “Школа этикета”, “Одоб-ахлоқ мактаби” фаолияти йўлга қўйилган. Фарғона шаҳридаги 6 ва 9-умумтаълим мактабларининг юқори синф ўқувчиларига муомала маданиятини юксалтириш бўйича ўтказилган машғулотлар гоят

маъқул бўлмоқда.

Бугунги кунга қадар кутубхонанинг барча бўлимларида ташкил этилган кўрғазмаларда ёшларни илм-маърифатга, соғлом турмуш тарзи, маънавий меросимизнинг муносиб ворислари бўлишга чорловчи маълумотлар тақдим этилди. Ёшлар ҳуқуқий саводхонлигини юксалтириш, ҳуқуқатимизнинг ҳуқуқ-тартиботни мустаҳкамлаш борасидаги фаолиятини ёшларга етказиш бўйича бир қанча ишлар олиб борилди. Жумладан, маънавий ва маърифий сектор Рассомлар академияси билан ҳамкорликда “Гўзалликка йўл” кўрғазма тақдимотини ўтказди.

Бундан ташқари, кутубхона жамоаси Фарғона ҳарбий гарнизони ҳарбий қисмларида алломаларимиз таваллудига бағишланган тадбирлар ташкил этди. Ватан ҳимоячилари кун муносабати билан “Кўзимиз қароғида ҳур Ватан, озод Ватан!”, “Ватан ҳимояси — иймон рамзи” мавзуларида суҳбатлар ўтказилди.

Марказ фаолияти босқичма-босқич автоматлаштирилмоқда. Комплекташдан тортиб китоб беришгача, кутубхона жараёнларини автоматлаштириш, барча ахборот имкониятлари ва сервис хизматлари жамланган интернетдан фойдаланиш, электрон нашрлар билан ишлаш, шахсий рақамли коллекцияларни ташкил этиш, ҳужжатларни электрон тарзда етказиб бериш, ахборот-реклама ва таҳририят-ноширлик фаолияти шулар жумласидандир.

Шуни айтиш жоизки, АКМнинг интернетдаги веб-сайтида электрон каталогнинг жойлаштирилиши китобхонларга узоқ масофадан (онлайн) кутубхона ресурсларидан фойдаланиш имконини яратди ҳамда янада кўпроқ китобхонларни жалб қилади.

Бир сўз билан айтганда, қадриятларимизни улуғловчи, юртимизни мадҳ этувчи китоблар мутолааси ёшларимизнинг энг севимли машғулоти бўлиб қолиши учун шарт-шароит яратиб бериш АКМ ходимларининг бугунги кундаги муҳим ва асосий вазифасига айланган.

Мухаммаджон МАҲМУДОВ

Мадина ғолиб

— Таълим тизимида кутубхоналар самарадорлигини ошириш ва замон талаблари даражасида ташкил қилишни йўлга қўйиш мақсадида, республика халқ таълими вазирлигининг “2010-2012 йилларга мўлжалланган болалар ва ўсмирлар мутолаасини қўллаб-қувватлаш ва ривожлантириш дастури” да белгилаб берилган муҳим вазифаларни амалга ошириш борасида ижобий натижаларга эришяёмиз, — дейди Олтиариқ тумани ахборот-ресурс маркази раҳбари Муқаддас Бегматова. — Шу йўналишда ўқувчиларнинг дунёқарашини кенгайтириш, мустақил ўқиш кўникмаларини шакллантириш, бадиий адабиётга қизиқишларини кучайтириш, ёзувчи ва шoirлар, мутафаккирлар, олимлар ҳаёти ва ижодини тарғибот қилиш ишлари йўлга қўйилган.

Мамлакатимиз миқёсида Тошкент шаҳридаги Республика болалар кутубхонасида бўлиб ўтган “Энг фаол китобхон” кўрик-танлови ҳам самарали ишлардан биридир. Мазкур танловнинг 1, 2-босқичларида муваффақиятли иштирок этган Олтиариқ туманидаги 19-умумий ўрта таълим мактабининг 8-синф ўқувчиси Мадина Толипова Фарғона вилояти шарафини ҳимоя қилди ва фахрли 1-ўринни эгаллаб, ғолибликни қўлга киритди. У Халқ таълими вазирлигининг биринчи даражали дипломи ва эсдалик совғалари билан мукофотланди. Мадина Толиповани мактаб ўқитувчилари ва ўқувчилари жамоаси эришган катта ютуғи билан самимий қутлашди.

➔ FAXRIYLAR — FAXRIMIZ

Устозлик шарафи

Устоз... Шу биргина сўз ортида кўп йиллик машаққат ва масъулият, шу билан бирга, улкан шараф ва ҳурмат ётибди. Бу номга эришиш учун инсонда саховатли, меҳрли қалб бўлмоғи лозим. Шундагина у биланларини бошқаларга эринмай ўргатади, уларни ҳамма вақт тўғри йўл сари чорлайди. Умрининг 45 йилини алоқачилик соҳасига бағишлаган фидойи инсон Акбар Иброҳимов ҳам ана шундай устозлардан бири.

Акбар ака ёшлигидан алоқачи бўлишини орзу қилар эди. Бу орзу уни 1960 йилда Тошкент алоқа политехникумига етаклади. Техникуми аъло баҳолар билан тугаллаган ёш мутахассис қатор алоқа ташкилотларида турли вазифаларда фаолият кўрсатди. Айниқса, у Тошкент электротехника алоқа институтида лаборатория мудири, Келес ҳамда Зангиота алоқа боғламалари бошлиғи, Тошкент вилоят давлат электр алоқа ишлаб чиқариш корхонаси ҳамда "Тошкент Телеком" филиали бош энергетиги вазифаларини масъулиятни чуқур ҳис қилган ҳолда олиб борди. Кўплаб муҳим лойиҳаларни амалга оширишда қатнашди.

— Устозимиз — бизнинг фахримиз, — дейди "Ўзбектелеком Мобайл" филиали директори вазифасини бажарувчи Қаҳрамон Юлдашев. — У кишининг тажрибаси пенсияга чиққанларидан кейин ҳам "Тошкент Телеком" филиалида беш йил қўл келди. Устозимизга узоқ умр тилаймиз.

М.ИДРИСХУЖАЕВА

➔ MOBIL ALOQA

Рамазон ойида янги хизматлар

"Билайн" саҳарлик ва ифторлик вақтлари ҳақида маълумот берувчи "Рамазон ойи" бепул хизматини ишга туширди. Хизматга R матнини 2010 рақамига СМС тарзида юбориб улашиш мумкин.

Воқеани "Unitel"нинг жамоатчилиги билан алоқалар катта менеджери Ораз Абдураззоқов шундай шарҳлади: "Рамазон ойига бағишланган акциялар компаниямиз учун анъанага айланиб улгурди. Мижозларимиз кундалик зарур маълумотни бепул олишларига ишончлари қолди."

Бундан ташқари, "Билайн" абонентлари R матнини 5055 рақамига СМС тарзида юбориб, мазкур муборак ой анъаналари ва удумлари тўғрисидаги билимларини текшириб кўришлари ва СМС-тестдан ўтишлари мумкин. Битта СМС нархи — \$0,30. "Муборак Рамазон ойи тарихи"га обуна бўлиш орқали эса абонентлар бу борадаги билимларини мустаҳкамлашлари мумкин. Бунинг учун RN матнини 5005 қисқа рақамига СМС тарзида юбориш зарур. СМС нархи — \$1,99.

"Билайн"дан яна бир хизмат: "Рўза вақтида қандай таом истеъмол қилган маъқул?" Фойдали маслаҳатлар рўза тутишни енгиллаштиришга ёрдам беради. Хизматдан 0534 қисқа рақамига кўнғироқ қилиб, фойдаланиш мумкин. Хизматнинг бир дақиқаси — \$0,99.

Рамазон ойига бағишланган тарихий шаҳарлар суратини "Билайн" вапорталидан олиш мумкин. Бунинг учун танланган сурат коддини 5553 рақамига юбориш керак. Битта СМС нархи — \$1. Батафсил маълумот wap.beeline.uz ва www.flashfon.uz/pictures сайтларида.

OBUNA-2010

Обуна давом этмоқда

Қадри муштарийлар!
"Xabar" газетасига иккинчи ярим йиллик учун "Ўзбекистон почтаси" ОАЖнинг барча почта алоқаси бўлимлари ва "Матбуот тарқатувчи" АК шохобчаларида обуна бўлишингиз мумкин.

Газета ҳафтанинг жума кунни, 16 саҳифада, тўлиқ теледастурлар билан чоп этилади. Шошилиниг, обуна давом этмоқда.

Xabar — Сизнинг газетангиз!

Нашр кўрсаткичи — 228.

Яқинда Самарқанд шаҳрида Баркамол авлод йили ҳамда АТ "Алоқабанк"нинг ташкил этилганига 15 йил тўлиши муносабати билан банк филиалларида ишловчи аёллар ўртасида волейбол бўйича Республика биринчилиги мусобақалари бўлиб ўтди.

"Алоқабанк"чилар беллашуви

Мазкур талбирнинг очилишида Самарқанд шаҳар хотин-қизлар қўмитаси, маданият ва спорт ишлари бошқармаси ҳамда Ўзбекистон алоқа ва ахборотлаштириш агентлигининг Самарқанд вилояти ҳудудий бошқармаси, вилоят алоқа ходимлари бирлашган касабаяношмалари қўмитаси раҳбар ва ходимлари ҳозир бўдилар.

Кескин курашлар остида ўтган мусобақаларда "ОПЕРУ-Тошкент" жамоаси мураккаб ғолиб келиб, биринчи ўринни эгаллади. Фарғоналик банк ходимлари иккинчи ва "Наманган" жамоаси учинчи ўрин соҳиби бўдилар.

Навоийлик Феруза Икромова "Энг яхши ўйинчи", Самарқанд жамоасидан Карина Михайлянц "Энг яхши ҳимоячи", жиззахлик Нодира Эгамова "Энг

яхши ўйинчи" номига сазовор бўлишди. Ғолибларга эсдалик совғалари берилди.

— Мусобақа ходимларимиз учун бир синов мактаби бўлди, — дейди "Самарқанд" жамоаси ташкилотчиларидан бири, банк юристи Жамшид Гафуров. — Келажакда ходимлар ўртасида спортнинг деярли барча турлари бўйича машқлар ташкил қилиб, ишдан толиққан ва бўш вақтларимизда доимий шугулланиб борамиз. Бу турда совринли ўринларга эга бўлмасак-да, келгусида бундай мусобақаларнинг доимий ғолибларига айланамиз деган умиддамиз.

Абдугафур ХОТАМОВ,
"Xabar"нинг Самарқанд вилоятидаги мухбири

Саралаш турнири: барча финалчилар номи маълум

Ўзбекистон миллий университети спорт залида футбол бўйича Ўзбекистон алоқа ва ахборотлаштириш агентлиги ва Алоқа ходимлари касабаяношмаси марказий кенгаши Кубоги учун Тошкент шаҳри ҳудудий-минтақавий саралаш мусобақалари ўтказилгани ҳақида газетамизнинг аввалги сонларида маълум қилган эдик. Сўнгги тур ўйинларидан кейин Кўчма Кубок баҳсларининг финал босқичида иштирок этадиган барча жамоалар номи маълум бўлди.

Саралаш гуруҳи ўйинлари якуний жадвали қуйидагича:

№	Жамоа	Ўйин	Ғалаба	Дураги	Мағлубият	Т-Н	Очко
1	ШАК	6	4	2	0	33-17	14
2	ТАТУ	6	4	1	1	31-12	13
3	ТШПТ	6	3	2	1	40-16	11
4	Билайн	6	2	1	3	19-26	7
5	UzNET	6	2	0	4	16-25	6
6	ТШПТ-2	6	1	1	4	17-32	4
7	Алоқабанк	6	1	1	4	18-46	4

Тошкент шаҳри саралаш турнирида сўнгги ўринни эгаллаган жамоа финал йўлланмасидан маҳрум бўлар эди. Яқинда ТШПТ-2 ва Алоқабанк жамоалари бир хил очко тўплашди. Йўлланма тақдирини тўғри нисбатига кўра аниқланди. Унга кўра пойтахтлик телекомчиларнинг иккинчи жамоаси мусобақани давом эттириш имконига эга бўлди.

Эслатиб ўтамиз, Кўчма Кубок баҳсларининг финал босқичи сентябр ойида ўтказилиши режалаштирилган. Ушбу мусобақада жами 12 жамоа ("Наманган Телеком", "Тошкент Телеком", "ЎИ-Жиззах", Самарқанд ШМАТБ-4, Навоий "Алоқабанк", Бухоро "Алоқабанк", ШАК, ТАТУ, ТШПТ, Билайн, UzNET, ТШПТ-2) бош соврин учун кураш олиб боради.

Ўртоқлик учрашувлари

Сешанба ва чоршанба кунлари икки жамоамиз — Ўзбекистон олимпия ва Миллий терма жамоаларимиз хоризлда ўртоқлик учрашувларини ўтказди.

Англия (U-21) — Ўзбекистон (U-21) — 2:0

Албания — Ўзбекистон — 1:0

Ўтганларнинг охирати обод бўлсин

Ўзбекистон алоқа ходимлари касабаяношмаси марказий кенгаши жамоаси "Ўзбектелеком" АКнинг "Андижон Телеком" филиали бошлиғи Бахтиёр Маниязовга ораси

Индра МАНИЯЗОВАнинг

вафоти муносабати билан чуқур таъзия билдиради.

Тошкент ахборот технологиялари университети жамоаси ва бирлашган касабаяношмаси қўмитаси "Фалсафа" кафедраси профессори Саидрасул Сангиновага ораси

Саидакбар отанинг

вафоти муносабати билан чуқур таъзия билдиради

Ўтиш турнири кубоги – почтачиларда!

(Давоми. Бошланғич 1-бета.)

Ўтган йилги савиядан бир поғона баланд юк-салган почтачи-футзалчилар тайёргарликни шу тахлит давом этгирсалар, кейинги мавсумда соҳанинг етакчи жамоаларига муносиб қаршилик кўрсата оладиган жамоага айланадилар. Демак, спорт майдонларида рақобат янада кучаяди.

Газетамизнинг ўтган сониди Тошкент шаҳар ўтиш турнирининг 5-тургача бўлган натижалари ҳақида маълумот берган эдик. Шу сабабдан, шарҳимизни “А” гуруҳида ўтган 6-тур баҳслари-дан бошлаймиз.

“А” гуруҳи. 6-тур

МАТБ – МТС-Ўзбекистон – 2:4

UzMobile – Матбуот тарқатувчи – -:+

РРТМ – Почтамт – 0:8

Ушбу тур “А” гуруҳида иккинчи ярим финал-чини аниқлаб берди. “Почтамт” жамоаси барча ўйинларида ишончли ғалабага эришганлиги сабаб-ли мудлатидан аввал ярим финал йўлланмасини қўлга киритиб улгурганди. Иккинчи йўлланмага Махсус авария-тиклаш бошқармаси (МАТБ) ҳамда “МТС-Ўзбекистон” жамоалари даввогар-лик қилишгаётганди. 6-турда айнан ушбу жамоа-лар ўзаро баҳс юритишди. Учрашувга рақибга нис-батан жисмонан тайёр ҳолатда етиб келган мо-бил алоқачилар қийин ва муҳим ғалабани қўлга киритдилар.

7-тур

Матбуот тарқатувчи – РРТМ – 3:4

ДАИ – МАТБ – -:+

МТС-Ўзбекистон – UzMobile – 8:0

Шундай қилиб, гуруҳ ўйинларидан сўнг тур-нир жадваллари қуйидагича кўриниш ҳосил қилди:

“Ўтиш турнири”нинг “А” гуруҳи ўйинлари жадвали:

№	Жамоа	Ўйин	Ғалаба	Дуранг	Мағлубият	Т-Н	Очко
1	Почтамт	6	6	0	0	50-7	18
2	МТС	6	5	0	1	31-9	15
3	МАТБ	6	4	0	2	24-14	12
4	РРТМ	6	2	1	3	15-26	7
5	Матбуот тарқатувчи	6	2	0	4	8-40	6
6	UzMobile	6	1	1	4	9-37	4
7	ДАИ	6	0	0	6	5-19	0

“Ўтиш турнири”нинг “В” гуруҳи ўйинлари жадвали:

№	Жамоа	Ўйин	Ғалаба	Дуранг	Мағлубият	Т-Н	Очко
1	Ucell	5	5	0	0	20-7	15
2	ЭМММ	5	3	0	2	34-15	9
3	ТошТТС	5	3	0	2	11-13	9
4	Мониторинг маркази	5	2	0	3	9-15	6
5	Alskom	5	2	0	3	9-19	6
6	Unicon.uz	5	0	0	5	0-15	0

Натижаларга кўра, турнирнинг ярим фина-лида “А” гуруҳида биринчи ўринни олган жамоа “В” гуруҳининг иккинчи жамоасига қарши, ик-кинчи ўрин эгаси эса нариги гуруҳнинг биринчи жамоаси билан баҳс юритади-ган бўлди.

Ярим финал

Финал йўлланмаси учун биринчи бўлиб “Почтамт” ва ЭМММ жамоалари баҳс юри-тишди. Учрашувнинг биринчи бўлими анчагина мурасасиз тарзда ўтди. Илк дақиқаларда-ноқ ташаббусга эга бўлган почтачи-футзалчилар кетма-кет уч тўп киритиб, ишонч билан олдинга чиқиб олиш-ганди, аммо Электромагнит мослашув маркази вакиллари осонликча ён бергилари кел-мади ва маълум уринишлар-дан сўнг ҳисобни минимум да-

ражага қисқартиришди. Биринчи бўлимдан сўнг жамоалар 3:2 ҳисоби билан танаффусга чиқиб кет-дилар.

Иккинчи бўлимда маҳорат ва тайёргарлик бо-расида рақибдан анча устун бўлган почтачилар яна ташаббусни қўлга олдилар ва голлар шуоси-ни уюштириб бердилар. Яқуний натижа:

Почтамт – ЭМММ – 8:2

Иккинчи ярим финал баҳси турнирнинг ҳақиқий дербисига айланди. Мамлакатимиз мобил бозорининг етакчи рақобатчилари – “МТС-Ўзбекистон” ва Ucell жамоалари бу сафар футбол майдонида баҳслашишларига тўғри келди. Ўйин ҳақиқатан қизгин ку-раш остида, тенгма-тенг тарзда кечди. Иккала жамоа ҳам рақибга ён бергиси келмади. Ўйинда Ucell жамоасининг жисмоний ҳолати устунроқ туюлган бўлса, МТСчиларда тажриба юқорилиги сезилиб турарди. Ucell кетма-кет икки бор ҳисобда олдинга чиқди, аммо ҳар сафар МТСчилар дарҳ-ол жавоб қайтаришга имкон то-пишди. Учрашув охириларига келиб эса “МТС-Ўзбекистон” футзалчи-лари ғалабани олиб кетишди.

МТС-Ўзбекистон – Ucell – 3:2

3-ўрин учун

Ucell ва ЭМММ баҳси турнир-нинг гуруҳ ўйинларидаги ўзаро учрашув сена-рийсига ўхшаб кетди. Ўша ўйинда мобил алоқа-чилар қийин ғалабага эришганди, бу сафар ҳам шундай бўлди.

ЭМММ – Ucell – 3:4

Финал

Финал баҳсида иштирокчилар тартибли фут-бол намойиш этишди. Иккала рақиб ҳам кучли бўлгани сабабли эҳтиёткорлик муҳим аҳамият касб этарди. Шу боис ҳимоя мустақкам ушлан-ган ҳолда комбинацион ҳужумлар уюштириш-га ҳаракат қилинди. Бу борада “Почтамт” жа-моаси вакиллари муваффақиятлироқ тўп суриш-ди. Жамоалар бир-бирининг ўйинидан яхши ха-бардорлиги ҳам илк дақиқалардан кескин ку-рашга замин яратди. Гуруҳ баҳсларида бу жамо-алар ўзаро рўбарў келган ва унда почтачи-фут-болчилар майдондаги тезкорлик эъзига ишон-чи ғалабага эришишганди. Бу сафар у даража-да катта ҳисоб қайд этилмаган бўлса-да, бари-бир почтачилар тезкорликда яна мобил алоқа-чиларни ортда қолдирди. Шу ўринда, МТС дар-возабонининг ажойиб ҳаракатларини ҳам эъти-роф этиб ўтиш жоиз. У бир неча бор жамоаси-ни муқаррар голлардан сақлаб қолди. Акс ҳолда, ҳисоб бундан-да йирикроқ кўриниш ҳосил қилиши мумкин эди.

Почтамт – МТС-Ўзбекистон – 3:0

Шу тарзда почта вакиллари илк бор кубок соҳибига айланишди. Албатта, “Ўтиш турнири Кубоги” Ўзбекистон алоқа ва ахборотлаштириш агентлиги ва Алоқа ходимлари касабга уюшмаси марказий кенгашининг Кўчма Кубогидан нуфуз бўйича кейинги ўринда туради. Шундай бўлса-да, илк совриннинг қўлга киритилиши “Почтамт” жамоасига келгуси баҳсларда қўшимча куч бағиш-ласа, ажабмас.

Соҳа мини-футболи бўйича ўтган йилларда ташкил этилган баҳсларда почтачиларнинг му-носиб иштирок эта олмаётгани бироз ўйлантир-ганди. Соҳада энг кўп ходимларига эга тармоқ вакиллари спорт мусобақаларида ҳам яхши на-тижалар кўрсатишга қодир. Фақат бунга эътибор зарур. Мана, ниҳоят, жорий йилда почтачилар ҳам юқори поғоналарга кўтарила олишлари на-моён бўлди.

– Ўтган йилги “Ўтиш турнири”да 3-ўринни қайд этганимиздан сўнг, бу йилги мавсумга яна-да жиддийроқ тайёргарлик кўришга киришдик, – дейди почтачилар жамоаси сардори Дилмурод Нуралиев. – Бу йилги таркибимиз бир нечта янги почтачи-футзалчилар билан тўldирилди. Жумла-дан, “Халқаро почтамт” жамоасидан келган Фай-зулла Фозилов яна бир моҳир ўйинчимиз Дони-ёр Ниёзов билан яхши тандем ҳосил қилди. Уму-ман олданда, мусобақаларда Б.Раҳимов, Ш.Шо-каримов, Ш.Солиқов, Б.Умаров каби вакилла-римиз ишончли ҳаракат қилишди. Ютуқларимиз замирида, аввало, “Ўзбекистон почтаси” ОАЖ раҳбариятининг қўмағи ётибди, десам адашмай-ман. Уларнинг ҳомийлигида уч-тўрт ой мобайни-да ТАТУнинг янги зали ижарага олинди, машгу-лотлар олиб бордик. Бу бизга мусобақага жисмо-нан ва тактик тайёр ҳолда етиб келишимизга за-мин ҳозирлади. Кейинги мавсумда савия жиҳати-дан анча юқори рақибларга дуч келамиз. Шу са-баб, ноябр ойидан бошлаб жиддий тайёргар-лик бошланғич режалаштиряпмиз. Жамоанинг амалдаги таркиби сақланиб қолган ҳолда яна му-носиб номзодларни қидиришда ва синовдан ўтқа-зишда давом этамиз.

“Почтамт” жамоаси тайёргарликларга зўр берса, бутунги кундагиданда яхши натижалар кўрсата олишга қодир. Жамоа вакиллари асосан ёшлардан иборат. Машгулотлар келгусида ҳам бир маромда олиб борилса, ТШТТ, ШАК, Билайн, ТАТУ, Бухоро “Алоқабанк”и каби соҳанинг етак-чи жамоалари билан тенгма-тенг баҳслаша ола-диган жамоа шаклланади.

Жамоани киритилган ютуқ билан табриклаб, келгусидаги баҳсларда ҳам зафарлар ёр бўлиши-ни тилаб қоламиз.

Лутфилло ТУРСУНОВ

